

НОТАРСКА КОМОРА РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

Ул. Алеја Светог Саве 57, 78 000 Бања Лука, Тел: 051/321-620, Факс: 051/321-621, www.notarrs.org
е-маил: notarskakomorarars@blic.net

Број: 423/09
Datum: 25.05.2009. године

Скупштина Нотарске коморе Републике Српске (у даљем тексту: **Скупштина**) на својој II редовној сједници одржаној дана 15.05.2009. године, на приједлог Управног одбора Нотарске коморе Републике Српске (у даљем тексту: Нотарска комора), на основу члана 10. тачка 12 у вези са чланом 48. став 1. тачка 2. Статута Нотарске коморе, број 03/08 од 07.02. 2008. године (у даљем тексту: **Статут**), усвојила је

КОДЕКС НОТАРСКЕ ЕТИКЕ У РЕПУБЛИЦИ СРПСКОЈ

УВОДНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Кодекс нотарске етике у Републици Српској (у даљем тексту: **Кодекс**) је попис правила и начела којима се регулишу понашање и рад нотара у Нотарској комори приликом обављања своје нотарске дужности, с основним циљем да се таквим понашањем и односом нотара обезбиједи беспријекорно обављање нотарске службе и углед нотарске дјелатности као јавне службе.

Одредбе овог Кодекса у свему се примјењују на нотарске помоћнике и запослене код нотара.

Члан 2.

Нотарска етика као правило понашања нотара у свему се усаглашава са начелима правне државе и законитог поступања.

Члан 3.

Нотарима као индивидуалним носоцима јавне службе, коју врше самостално и неовисно, највише је у интересу да та служба и нотаријат као цјелина обезбјеђују једнако и непристрасно поступање нотара као вршиоца те службе.

Члан 4.

Кодексом као пописом основних начела и правила понашања нотара, су прописана основна правила за понашање и поступање нотара при обављању службених радњи и у личном животу.

Правила понашања и поступања нотара ће се сагласно потребама и времену мијењати обезбјеђујући увијек актуелност правила савременом тренутку. У том погледу се тражи и очекује од свих нотара да убудуће предлажу нова правила понашања или измјене и допуне постојећих правила садржаних у овом Кодексу.

О сваком свом приједлогу нових правила или измјенама и допунама постојећих правила садржаних у овом Кодексу, нотари ће своје приједлоге доставити надлежном органу Нотарске коморе који ће приједлог размотрити и заузети став поводом поднијетог приједлога, те о томе обавијестити подносиоца приједлога.

Члан 5.

Полазећи од тога да су овим Кодексом уређена основна правила понашања сваког нотари појединачно, сваки нотари ће уважавајући основни дух и правила овог Кодекса, потпуно самостално и независно цијенити ситуацију и по својој савјести одлучивати у сваком конкретном случају, уважавајући све околности случаја и тренутну ситуацију.

У тежим случајевима, када је нотари у дилеми о свом поступању, нотари ће затражити мишљење - посавјетоваће се са другим колегама нотарима или надлежним органом Нотарске коморе.

Сваки нотари индивидуално одговара за своје одлуке и поступања.

ОСНОВНА НАЧЕЛА КОДЕКСА

Члан 6.

Нотари је дужан да своју дужност обавља с посебном пажњом и одговорношћу.

Члан 7.

При обављању нотарске службе, као и свом слободном времену, нотари се труди да сваким својим поступком очува посебну част и углед нотари и углед нотарске службе као јавне службе. При обављању службених радњи и у слободним активностима нотари се чува свих поступака који би могли утицати на његов лични углед и углед нотарске службе као јавне службе.

Нотари ће се бринути да и чланови његовог породичног домаћинства у свом понашању и поступцима се труде да својим понашањем не утичу на умањење угледа нотари и нотарске службе као јавне службе.

1. Самосталност и независност нотари

Члан 8.

У обављању нотарске дужности нотари је дужан увијек и у свако вријеме поштовати поступак и законитост у своме раду.

Нотари своју дјелатност, као носилац јавне службе, увијек извршава самостално и независно. Да би обезбиједио самосталност и независност нотари је дужан да избјегава сваку радњу или поступак који би могао довести у питање његову самосталност, независност и непристрасност.

Члан 9.

Нотари је дужан у свим случајевима постојања сумње у непристрасност поступања да затражи своје изузеће.

Члан 10.

Нотара је овлашћен у свим случајевима прописаним Законом о нотарима одбити поступање, ако би такво поступање штетило угледу нотара и нотаријату као цјелини или за циљ имало нечасне побуде странака.

Члан 11.

Нотари у истом службеном сједишту а ради заједничког обављања службе, могу се повезивати и имати заједничке просторије за смјештај својих нотарских канцеларија за рад.

У случајевима из става 1. овог члана, сваки нотар је самосталан и независан у свом раду и рад једног нотара независан је о раду другог нотара и не смије да утиче на рад другог колеге нотара.

2. Нespoјивост дужности

Члан 12.

Нотар не смије при обављању службене дужности и у личном животу обављати послове који су неспојиви с чашћу, угледом и независношћу нотарске службе као јавне службе.

С обављањем службе нотара неспојиво је свако поступање које би водило прибављању добити из неког правног посла, осим добити из редовног пословања нотарске канцеларије, а које би могло утицати на част и углед нотара и нотаријата као јавне службе у цјелини.

Члан 13.

Нотар не смије бити члан нити једне организације или удружења коме је основни циљ стицање добити.

Нотар не смије бити члан управе, управног или надзорног одбора привредног друштва нити може бити запослен у привредном друштву.

Нотар не може заступати привредно друштво, осим у случајевима прописаним законом, као што су случајеви када привредно друштво власти нотара да као састављач нотарски обрађене исправе у поступку регистрације привредног друштва буде овлашћен да проведе поступак регистрације као пуномоћник или када као састављач нотарски обрађене исправе у поступку промета непокретности законски заступник власти нотара да код служби надлежних за упис права на непокретностима у име правног лица поднесе такав захтјев.

Члан 14.

Са обављањем дужности нотара неспојиво је обављање посредничких послова као и других послова уз провизију, а посебно оних послова који се односе на непокретности и права.

Нотар не смије наплатити провизију од активности из става 1. овог члана.

Члан 15.

Нотар не смије давати гаранције или друго обезбјеђење за странку.

Члан 16.

Нотар слободно одлучује о наступању у јавном животу, при чему његово наступање у јавном животу не смије утицати на његов лични углед, самосталност и независност и углед нотаријата као јавне службе.

У случају избора у законодавну или извршну власт, за вријеме трајања изборне функције нотар не може обављати дужност нотара. У том случају нотар је дужан предложити да његова дужност нотара мирује док се не врати са дужности на коју је изабран. Након престанка мандата у законодавној и извршној власти, нотар има право да настави да обавља дужност нотар, као да није ни било прекида у обављању дужности нотара.

Одлуку о мировању дужности нотара доноси Министарство правде.

Члан 17.

У случају понуде из иностранства за ангажовање нотара као лица са посебним особинама на појединим пословима, нотар не може прихватити понуду без претходног одобрења Нотарске коморе.

У случају одобрења Нотарске коморе из става 1. овог члана, нотар се не смије представљати као нотар.

2. Службена тајна**Члан 18.**

Нотар је дужан да чува као службену тајну све информације и сазнања до којих је дошао обављајући службу нотара, било да су информације и сазнања добијена од странака или на други начин.

Чување службене тајне односи се и на чување исте након престанка службе нотара.

Члан 19.

Нотар је дужан да обавезе све запослене у својој нотарској канцеларији на чување службене тајне и да од запослених захтијева потписивање писмене изјаве о преузетој обавези чувања службене тајне.

Члан 20.

Нотар се ослобађа чувања службене тајне ако га те обавезе ослободе странке или треће особе које имају правни интересе из одређеног правног посла на које се односи службена тајна.

Члан 21.

Нотар смије прослиједити надлежним органима најнужније податке о одређеној нотарској активности без сагласности странке, ако је то потребно ради отклањања опасности од себе и лица које су запослена у његовом уреду од кривичноправне, грађанскоправне, управне или дисциплинске одговорности, у вези захтјева из основа нотарске награде или настале штете.

Члан 22.

У сумњи, да ли одређено саопштавање података надлежним органима представља одавање службене тајне, нотар ће затражити мишљење председника Нотарске коморе.

У сваком случају, само странка може ослободити нотара дужности чувања службене тајне која се односи на одређену странку.

Члан 23.

Нотар и сви његови запослени једнако одговарају за обавезу чувања службене тајне.

Поред осталих мјера за одавање службене тајне, нотар може запосленом сагласно одредбама закона отказати уговор о раду без отказног рока.

3. Однос нотара према странкама, другим нотарима, државним и другим органима**Члан 24.**

Нотар ће у обављању своје дужности и у личном понашању, прије свега поштовати и примјењивати правила о лијепом понашању и опхођењу. Поступање нотара у свим случајевима одликоваће се хуманошћу и поштовањем личног достојанства сваке особе са којом долази у контакт. Својим односом према свима нотар ће исказивати највиши степен културе и професионалне правничке етике, који требају да достигну највиши степен у односу према странкама, колегама нотарима, државним и свим другим домаћим и страним органима и организацијама.

У свом односу према трећим, нотар ће посебну пажњу исказивати у односу према судовима и другим локалним органима власти.

Нотар не смије странке савјетовати, подучавати нити наговарати у давању непримјерених изјава о органима власти и њиховим одлукама, нити их наговарати на недолично понашање.

Нотар не смије дозволити некоректно и неумјесно понашање органа власти према њему и његовим запосленим нити странци.

Члан 25.

Сваки нотар посебно држи до колега нотара и штити њихов професионални интерес.

Нотар је дужан, у заштити нотаријата као јавне службе, да се супротстави понашању сваког лица које својим изјавама, понашањем или у писменој форми покушава да омаловажи колегу нотара.

4. Нелојална утакмица**Члан 26.**

Нотари се међусобно такмиче квалитетом свог личног професионалног рада.

Члан 27.

Као недопуштена нелојална утакмица сматраће се свака радња којом нотар покушава да писмено или усмено као другим поступцима придобије странке за себе.

Као недопуштена нелојална утакмица сматра се и рекламирање и саморекламирање као и наступање с намјером рекламирања, као што су саопштења за јавност с пропагандним карактером, посебно са објављеним фотографијама нотара, с очитом намјером придобијања странака, омаловажавање других нотара, позивање на добре везе и познанство, понуде заступања и сл.

Члан 28.

Нелојалном утакмицом неће се сматрати писмено обавјештење упућено грађанима службеног подручја нотара, којим нотар обавјештава јавност о промјени свог сједишта и промјени почетка и завршетка радног времена нотаријата за случај да је исто промијењено.

Обавјештење упућено јавности о промјени сједишта и радног времена нотаријата нотар може дати у средствима јавног информисања на свом подручју дјеловања, и то један пута седмично, а највише четири пута узастопно у најдужем року од 30 дана од догађаја о којем се јавност обавјештава.

Не сматра се нелојалном утакмицом истицање на документима нотарске канцеларије научног звања и друге признате титуле.

Члан 29.

У интересу цијелог нотаријата и сваког нотара појединачно, Нотарска комора ће предузеће мјере и активности на благовременом и потпуном обавјештавању јавности о свакој промјени у вршењу нотарске службе која је од интереса за грађане.

Нотарска комора, сагласно одредбама Статута Нотарске коморе одговорна је и за информисање јавности о активностима нотарске службе, органа Нотарске коморе и свих нотара заједно.

Члан 30.

Актом нелојалне утакмице сматра се свако непријављивање података значајних за рад и пословање нотара, који се односе на личне услове нотара и његову нотарску канцеларију, а који би у случају постојања представљали разлог за престанак рада нотара или нотарске канцеларије.

5. Рјешавање међусобних спорова**Члан 31.**

Основно начело у међусобном понашању нотара јесте међусобно уважавање и поштовање.

У случају било каквог неспоразума или спора између нотара, исти ће, прије свега настојати да спор ријеше међусобним разговором или уз помоћ и посредовање Нотарске коморе.

Члан 32.

У случају запажања предсједника Нотарске коморе о непрофесионалном или некоректном понашању нотара, предсједник Нотарске коморе овлашћен је за изрицање усменог или писменог упозорења нотару. Службена забиљешка о изреченом упозорењу, сагласно одредбама Правилника о раду нотра уноси се у персонални досије нотара којем је мјера упозорења изречена.

6. Обављање нотарске службе

Члан 33.

Нотар је дужан и обавезан да најбоље организује рад своје нотарске канцеларије, како би исти задовољио стандарде прописане Законом о нотарима и Правилником о раду нотара.

Члан 34.

Нотар са највећом пажњом и одговорношћу дужан је да обавља своју службу у сједишту своје нотарске канцеларије, односно на подручју свог рада.

При обављању нотарске службе активност нотара није ограничена на подручје гдје се налази службено сједиште његове нотарске канцеларије, већ је његово ангажовање ограничено на његово службено подручје, које се у принципу поклапа са подручјем на којем основни суд има мјесну надлежност.

За случај да нотар мора обавити службену радњу мимо одређеног подручја нотара, радњу може предузети само у хитним - оправданим случајевим. Супротно, нотар мора затражити сагласност Нотарске коморе за предузимање службене радње на службеном подручју других нотара.

Члан 35.

Изузетно, нотар може по посебној одлуци Нотарске коморе обављати службене радње на службеним подручјима других нотара, уколико на том подручју нема нотара или их има недовољан број.

Нотарска комора дужна је у случају из става 1. овог члана да сачини план уредовних дана и да о томе обавијести Министарство правде о распореду посјета нотара са других службених подручја у циљу пружања помоћи.

Радње које нотар предузме за вријеме уредовних дана, сматрају се радњама предузетим у свом сједишту, уколико то није од неког другог значаја.

Члан 36.

Нотар није ограничен у погледу ко су и одакле долазе странке, да ли су са службеног подручја нотара или службених подручја других нотара, из земље или иностранства.

Члан 37.

При обављању службених радњи, а посебно код сачињавања писмена, нотар не смије употребљавати друге ознаке сједишта или телефонске бројеве који се разликују од његовог наслова и телефонских бројева канцеларије који су пријављени надлежном органу Нотарске

коморе.

Члан 38.

Нотар је дужан и обавезан нотарску канцеларију уредити тако да по свом изгледу и садржају одговара намјени нотаријата и да га увијек одржава у таквом стању, посвећујући нарочиту пажњу чистоћи и интеријеру.

Непримјерено је да се у радно вријеме нотарске канцеларије у нотарској канцеларији конзумирају алкохолна пића, а посебно од стране нотара.

Нотар ће настојати да се у нотарској канцеларији не пуши, водећи рачуна о опасностима избијања пожара и др.

Члан 39.

Нотар мора обезбиједити да он и особље запослено у његовој нотарској канцеларији у буду увијек чисти и уредни и пристojно обучени.

Члан 40.

Натписна плоча којом се означава нотарска канцеларија мора бити израђена у складу са прописаним димензијама и истакнута на таквом мјесту на згради у којој се налази нотарска канцеларија, којом ће грађани бити обавијештени на постојање нотарске канцеларије у тој згради. Плоча не може својим изгледом и начином писања текста на истој указивати на елементе рекламирања и сл.

7. Обављање дјелатности нотара

Члан 41.

Када постоји могућност сачињавања нотарске исправе с извршним насловом, нотар је дужан и обавезан посебно упозорити странку на ту могућност, ако је то од интереса за странку.

Члан 42.

У свом раду нотар ће избјегавати употребу унапријед припремљених образаца за поједине правне послове.

Члан 43.

Нотар ће са посебном пажњом приступати потписивању нотарских исправа и стављању отиска печата односно жига на исправу након потписа.

Нотар мора водити рачуна да потпис на нотарски обрађеној исправи буде добро видљив и печат односно жиг читљив.

Када нотар саставља писане исправе, на исправу мора бити јасно назначено да ју је саставио нотар, на исправу мора бити наведено његово име и презиме, ознака да је нотар, сједиште, ознаку уписника и редни број из одговарајућег уписника.

8. Примјена Тарифе о наградама и накнадама

Члан 44.

За предузете радње у обављању службене радње, нотар је дужан и обавезан зарачунати нотарску награду и наканду трошкова у складу са важећом Тарифом о наградама и накнадама за рад нотара у Републици Српској .(у даљем тексту: **Тарифа**).

Нотар није овлашћен снижавати нити повећавати износе награда или накнада прописаних Тарифом, независно од разлога којима би се руководио.

У случају потребе за снижавањем или повећавањем прописаних износа награде или накнаде, нотар је дужан да затражи сагласност Нотарске коморе.

Члан 45.

Нотар може од странке унапријед тј. у моменту предузимања посла наплатити примјерен износ награде за рад и трошкове поступка. Разлику до пуног износа награде и трошкова поступка нотар ће наплатити прије предаје исправе странци.

За случај да странка одбије да плати награду за рад или трошкове поступка, нотар је овлашћен да странци не преда нотарски обрађене исправе и осталу документацију која прати сачињавање нотарски обрађене исправе.

Члан 46.

Нотар није везан за договор међу странкама која ће од њих платити таксе, награду за рад нотара и трошкове поступка, већ то може тражити од сваке странке да те трошкове плате солидарно.

Члан 47.

Ако се од почетка обављања нотарског посла па до његовог завршетка промијени Тарифа, нотар ће приликом обрачуна награде и трошкова поступка примијенити ону тарифу која је повољнија за странку.

9. Стручност и образовање**Члан 48.**

Нотар се брине за своје стално стручно знање у ком циљу ће настојати да своју стручну оспособљеност, наобразбу и праксу увећа.

Својим стручним знањем нотар треба да помаже колегама нотарима у стручној и радној наобразби, обраћајући посебну пажњу на оспособљавање и стручно усавршавање нотарских помоћника.

Члан 49.

Нотар може за обављање стручних правних послова у својој канцеларији ангажовати дипломиране правнике са положеним правосудним испитом на радним мјестима стручних сарадника, који ће у складу са упутама и захтјевима нотара помагати у обради нотарских исправа и другим пословима у нотарској канцеларији .

Нотар може за обављање приправничке праксе у својој канцеларији ангажовати дипломиране правнике, који практичним радом треба да се оспособе за самосталан рад и полагање правосудног испита.

Члан 50.

Нотар не смије само фиктивно пријавити нотарског помоћника да код њега обавља нотарски стаж. Нотар је дужан нотарском помоћнику обезбиједити адекватну нотарску праксу и стручно оспособљавање, како би се припремио за полагање нотарског испита.

Члан 51.

Нотарски помоћник се у свему мора посветити извршавању стручне нотарске праксе и не смије се бавити активностима којима се не смије бавити ни нотар нити су спојиве са нотарском службом.

Члан 52.

Нотар је дужан и обавезан свог нотарског помоћника обучити о правилима нотарске етике и правилима понашања и обавезати га на примјерено понашање у свакодневном животу.

Члан 53.

Нотар је дужан и обавезан нотарском помоћнику обезбиједити нормалне услове за рад, те предложити одговарајућу плату коју ће регресирати Нотарској комори.

Члан 54.

Нотар у својој нотарској канцеларији не може запослити радника који је последњих 6 (шест) мјесеци прије заснивања радног односа са нотаром, имао закључен уговор о раду са другим нотаром , осим уз писмену сагласност тога нотара .

10. Финансијско пословање нотарске канцеларије

Члан 55.

Нотар је дужан и обавезан свакодневно уредно водити своје финансијске књиге и евиденције и финансијско књиговодство, тако да се сваког момента може остварити увид у пословне књиге и осталу документацију.

Нотар је дужан пословање своје канцеларије ускладити са прописима којима се уређује материјално и финансијско пословање.

Нотар је дужан и обавезан уредно плаћати све обавезе које има према трећим лицима , а посебно доприносе према Нотарској комори, регресе на име плата нотарских помоћника, регресе на име премије осигурања од професионалне нотарске дјелатности и др.

Члан 56.

Нотар не смије средства остварена пословањем своје нотарске канцеларије или лична средства мијешати са средствима примљеним у депозит странака.

11. Остале одредбе

Члан 57.

Тумачење одредаба овог Кодекса нотарске етике даје Скупштина Нотарске коморе по писменом захтјеву нотара или органа Нотарске коморе.

Члан 58.

Овај Кодекс нотарске етике ступа на снагу наредног дана од дана објављивања на огласној плочи Нотарске коморе .

**ПРЕДСЈЕДНИК
СКУПШТИНЕ НОТАРСКЕ КОМОРЕ РС**

Маринко Плавшић